

Anestezie v umění

MUDr. Jakub Vetešník
*Komise pro historii oboru ČSARIM
ZZS OK, Olomouc*

MMXXII

„ Lidstvo si nelze představit bez umění.“

Jose Pijoan

Umění (z řeckého „techné“) je specifickou činností s nutnou kombinací odborných znalostí a postupů, získaných profesních zkušeností, potřebných osobnostních vloh (talent a píle pro věc) a s jasným emočním vkladem (v medicíně empatie s pacientem).

Nemůže ho tak dobře na žádoucí úrovni vykonávat každý a jisté výsadní postavení osoby umění provozující je úzce spjata s prazákladními kulty a rituály lidstva.

V minulosti bylo umění řemeslem nebo vědou („ars medicina“ založená na poznacích lékařské vědy, erudici a empatii lékaře), od epochy renesance je chápáno v užším smyslu tzv. krásných umění.

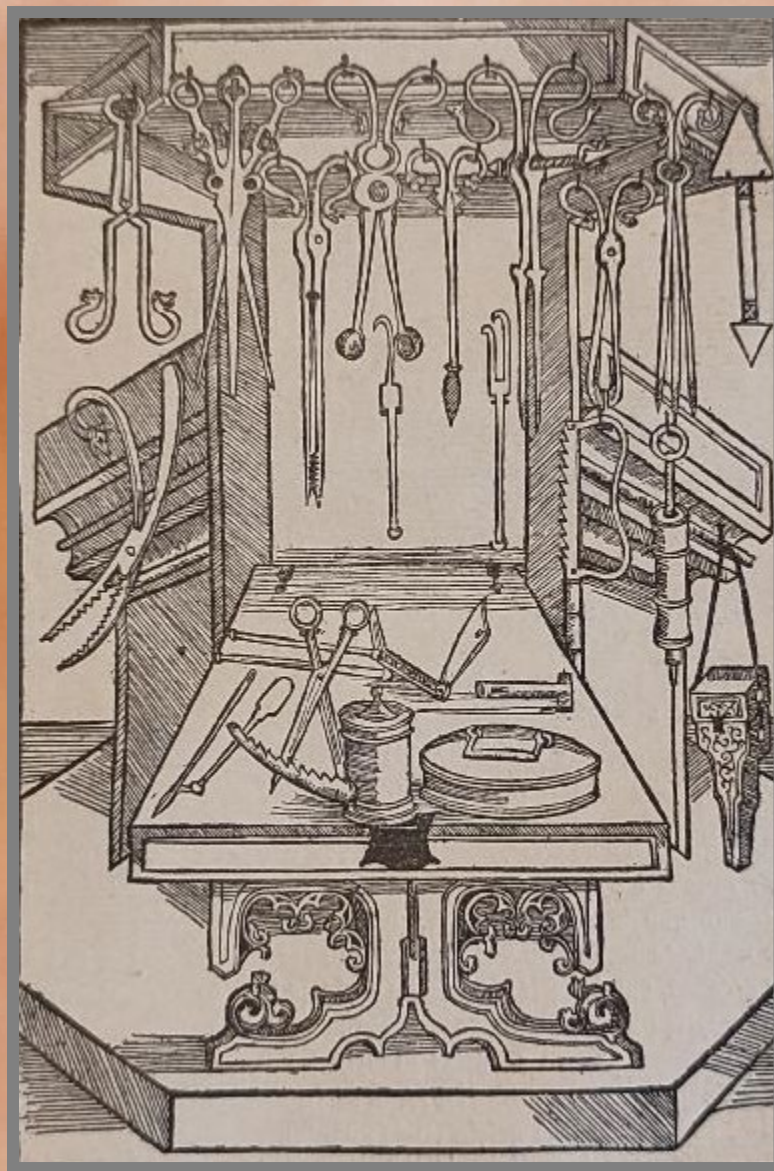
Josef Liesler **Operatér** (akvarel, 1912)

J. Schott **Anatomie muže** (dřevoryt, 1517)

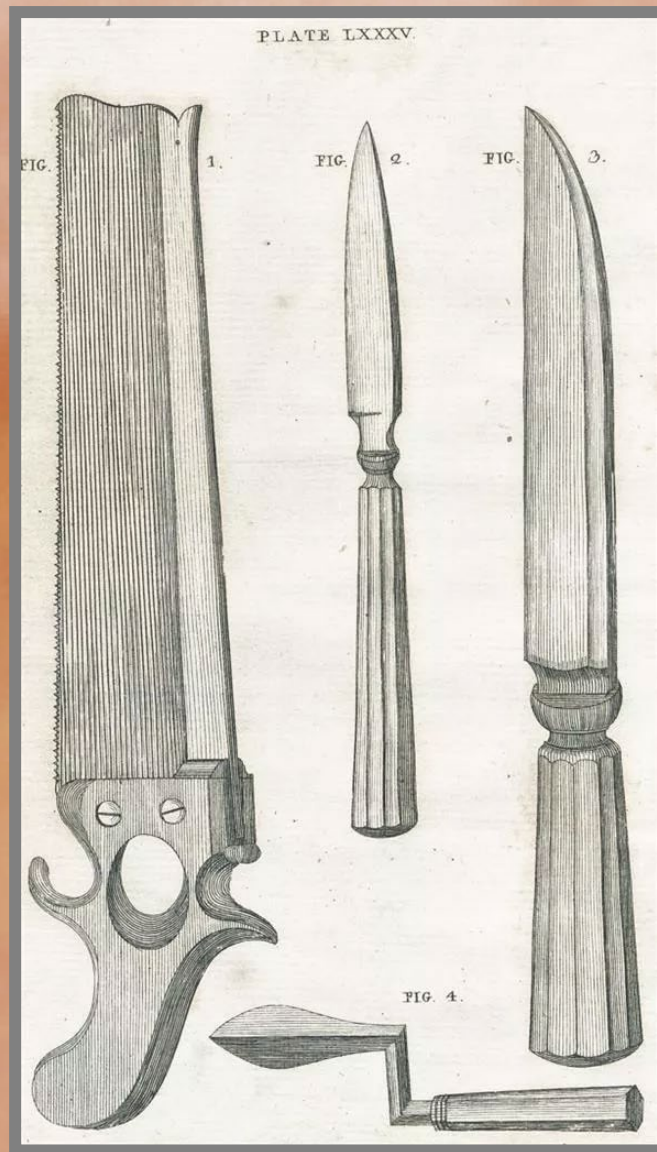
Niclas Meldemann **Polní lékař** (dřevoryt, okolo 1520)

Grüninger Chirurgické nástroje (dřevoryt, 1497)

J. Schott **Vyjmutí šipky z hrudi** (dřevoryt, 1528)

Benjamin Bell **Nástroje chirurga** (mědiryt, 1786)

Old St. Thomas Hospital (olejomalba, 1775)

Zubař (olejomalba, kolem 1700)

DR. H. J. BIGELOW DR. A. A. COULD DR. J. C. WARREN DR. W. T. G. MORTON DR. SAMUEL PARKMAN DR. GEORGE HAYWARD
DR. J. MASON WARREN DR. S. D. TOWNSEND

*The First Public Demonstration of Surgical Anaesthesia
Boston, October 16, 1846*

A.G.Keller **Boston, 16. říjen 1846** (kresba, 1846)

atelier Southworth and Hawes **První ethérová operace**
(daguerrotypie - rekonstrukce, cca 1850)

Amputace končetiny doktorem Longem
(daguerrotypie - rekonstrukce, mezi lety 1855-1860)

ÉTUDES MÉDICOALES SUR L'ETHER

PAR CHAM.

Le bain d'air et de feu.

Étude de pose spirituelle.

Étude de pose de l'air.

Étude de l'air et de l'eau.

Étude de l'air et de l'eau.

Étude de l'air et de l'eau et de l'air et de l'eau et de l'air et de l'eau.

Étude de l'air et de l'eau.

Étude de l'air et de l'eau et de l'air et de l'eau.

Étude de l'air et de l'eau et de l'air et de l'eau.

pařížský list „Le Charivari“ Novátorské využití etheru
(perokresba, 1847)

Držení hlavy při narkose (perokresba, 1882)

Max Kroupa **Operační sál** (sádrový odlitek, 1936)

Jaroslav Dietl, Jaroslav Dudek **Nemocnice na kraji města**
(televizní seriál, 1976-1978)

Jaroslav Brychta **Anestezioložka a operatér** (figury z hutního skla, 1970)

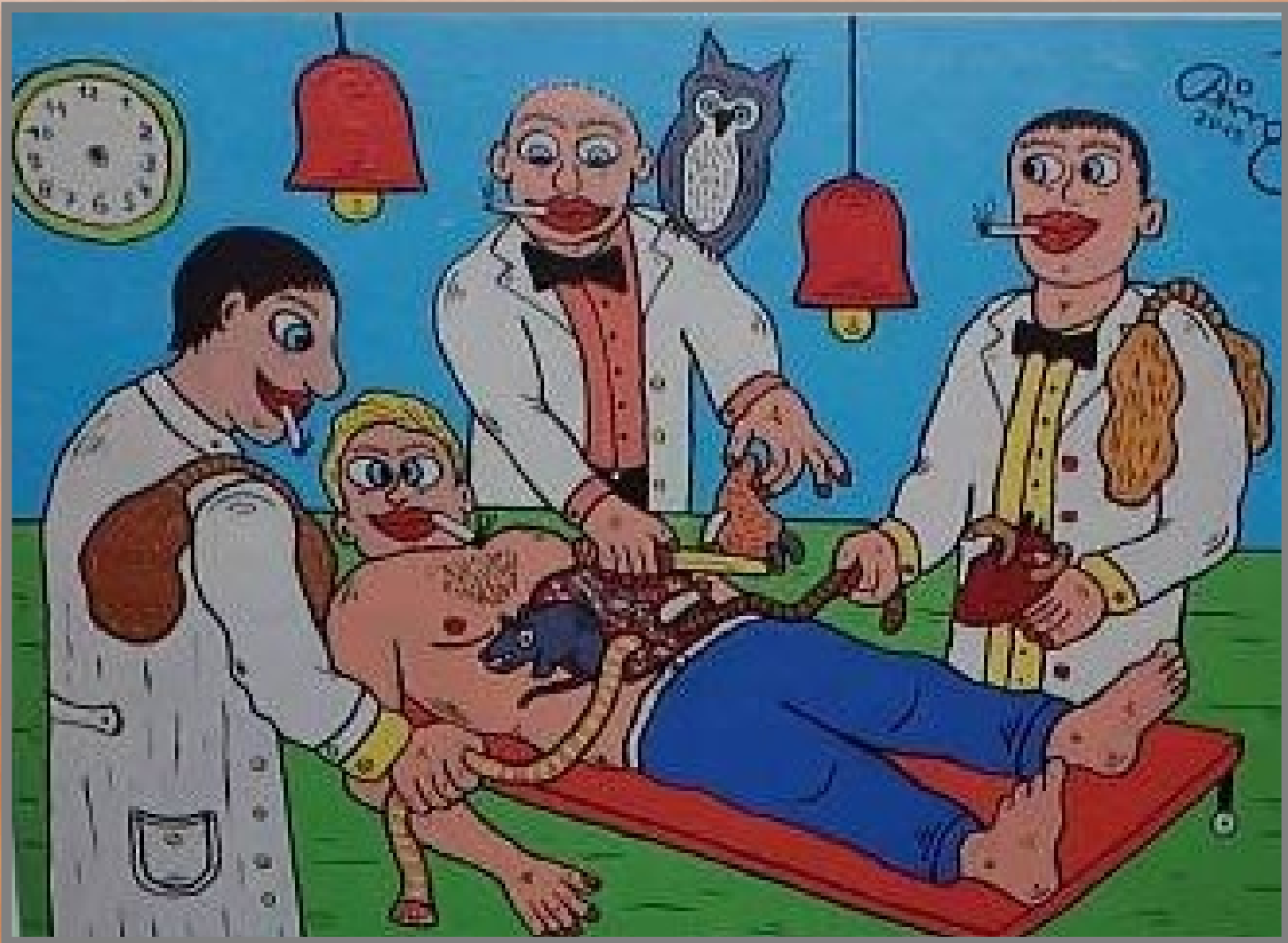
Jiří Hubač, Jiří Adamec **Sanitka** (televizní seriál, 1984)

Chirana RK 32 (návod k obsluze přístroje)

Andrzej Cieslar **Probuzení po narkóze** (akryl, 2016)

F. R. Čech **Dr. Karen, prof. Pirk a prof. Aschermann operují bez narkózy** (olej, 2019)

Kateřina V. **Operace jater** (kresba fixem, 2020)